

Strādādama pie "Nedēļas Apskata, ko iespieda Bilefeldas priekšpilsētā Brakvedē, es gandrīz katru nedēļu viesojos Steplera mājā, daudzreiz tur arī pārnakšņoju. Vilis vēl bija gūstā, bet Lilija ar abiem vīra vecākiem bija neizsakāmi sirsnīgi un viesmīlīgi cilvēki. Viņi dalījās maizes devās un pēdējā aizdarā, ko bija sadabūjuši, kaut kur no radiem, lai tikai ciemiņu varētu pacienāt. Laukā bija aukstā ziema un izpostītā pilsēta, kuras drupas rēgaini apgaismoja mēness, bet mēs virtuvē pie ogļu kurinātā pavarda dažkārt runājām līdz vēlai stundai. Ogles Viļa Steplera tēvs nesa mājās uz muguras, salasīdams tās dzelzceļa malā. Ar kārtējo ogļu devu nepietika pat ēdiena vārīšanai. Pārējās istabas, protams, bija nekurinātas.

Kad atgriezās Vilis Steplers no gūsta Francijā, viņš ar visu dedzību metās grāmatveikalnieciskos pasākumos. Mēģināja arī tulkot sievas tēva darbus un iespīest tos vācu žurnālos un laikrakstos. Kamēr bija Vācijā, Steplers

bija kāda liela grāmatu veikala vadītājs Bilefeldā, pēc tam viņš bija nodibinājis pats savu veikalu.

Steplera un Lilijas dzīves gaitas piecdesmitos gados izšķīrās, bet viņi šķīrās kā draugi. Pāckara laikā Lilija Jaunsudrabiņa darbojās par režisoru Grēvenes latviešu nometnes trupā, Augustdorfā un Bilefeldā. Vairākus gadus viņa vadīja arī vācu kabareti "Die sieben Wecker" - "Septiņi modinātāji". Kādu laiku darbojās Bilefeldā par skolotāju latviešu papildskolā. Tomēr viņas nestabilā, kara laikā iebojātā veselība spieda ievērot zināmu režīmu.

Satiekoties ar Liliju Jaunsudrabiņu arvien ir bijis patīkami pārcilāt ne vien atmiņas, bet iztirzāt arī latviešu un vācu rakstniecības jaunākās parādības. Viņa visam seko ar neatslābstošu interesi. Man liekas, viņa varētu arī rakstīt, varbūt pat ir uzrakstījusi atmiņas. Kaut gan Jānis Jaunsudrabiņš

ir pats uzrakstījis autobiogrāfiju "Mana dzīve", bet meitas grāmata par tēvu, par viņa daiļradi, dzīves un mākslas atziņām, par atsevišķu darbu tapšanu, varētu būt neaizstājams materiāls tiem, kas nākotnē pētīs Jaunsudrabiņa literāro mantojumu. Lilijas Jaunsudrabiņas rokās visas atslēgas, kas var levest nākošās paaudzes Jaunsudrabiņa darbu vēl neatklātos domu un izjūtu labirintos, neatslēgtos mantu kambaros...

Kā Vācijā godinās latviešu rakstniecības senioru

JAUNSUDRABIŅA VEJA ZIEDI
IZNAKS VACISKI

Mūsu rakstniecības seniora Jāņa Jaunsudrabiņa 75 gadu mija notiek šogad 25. augustā. Latviešu kultūras fonds Vācijā jau martā izraudzīja riecības komiteju, kurā fondu un LCK pārstāv V. Janums, DV organizāciju V. Hāzners, sardžu un darba vienības R. Valters. Komisija darbojas arī rakstnieka meita Lilija Šteplere un znots Vilis Steplers. Pirmajā sēdē 24. aprīlī Augustdorfā komiteja nolēma rakstnieka godināšanu rīkot

Jubilejas gadījumā iznāks V. Steplera tulkojumā vācu valodā Jāņa Jaunsudrabiņa stāsts VEJA ZIEDI. Šo izdevumu paredzēts pasniegt kā atceres dāvanu vācu rakstniecības un kultūras darbiniekiem, tā popularizējot latviešu kultūras vērtības. Svētku akta nosleguma paredzama teātra izrāde, uzvedot rakstnieka lugu INVALIDS UN RALLA. Lugu iestudēs Lilijas Šteplere, uzveduma sagatavošanā aicinot Vācijā esošos profesionālos aktierus un teātra mākslas mīļotājus. Par dekoratori aicinās Ernu Geistauti.

Komitejas mājoklis ir Augustdorfā (21a) Augustdorf b. Detmold, Wohnstaette, Bl. 6, Germany. **V. H.**

Laiks 07.05.1952

KĀDA MŪŽA ATBLĀZMA

1967.05.06 Laiks

Pēteris Aigars